

ECONOMISCHE VISIE UITGEEST

1^e brede bijeenkomst

15 juli 2024

Opening, welkom en voorstellen

Programma

Agenda

1. Opening en welkom (19:00 - 19:05)
2. Economische analyse Uitgeest (19:05 - 19:15)
3. SWOT (19:15 - 19:25)
4. Ruimte voor vragen en reacties (19:25 - 19:35)
5. Plenair gesprek over ambitie economie (19:35 - 19:55)
- Pauze (19:55 - 20:00)
6. Sessies over de thematische ambities (20:00 - 20:50)
7. Plenaire afsluiting en blik op vervolg (20:50 - 21:00)

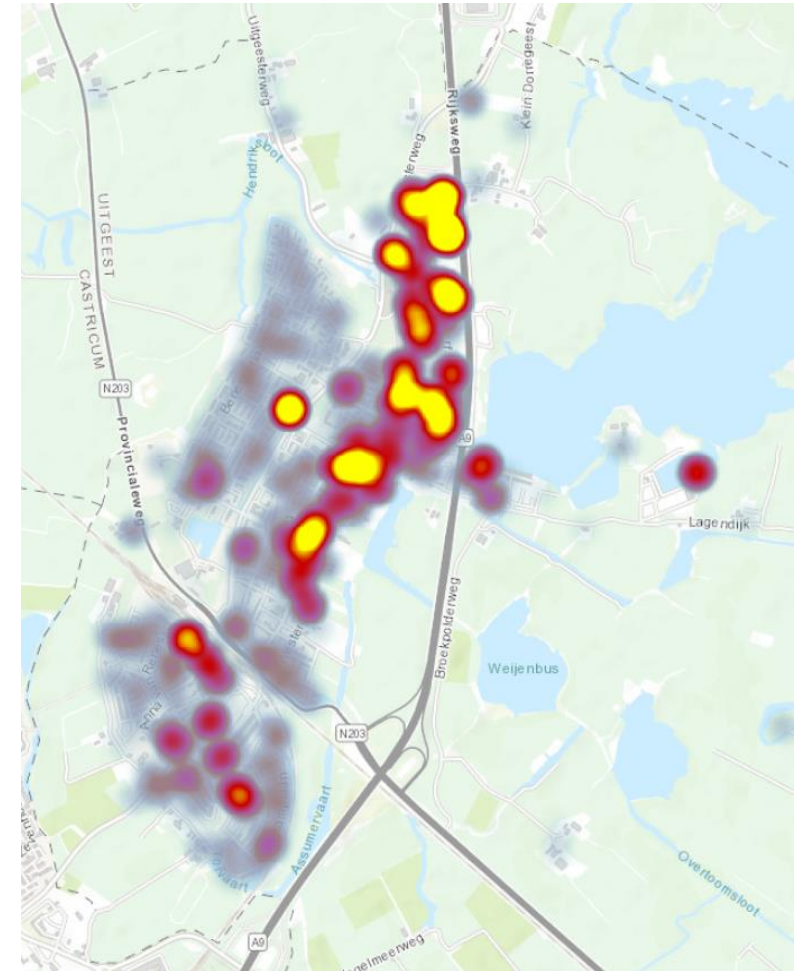

1. Economische analyse Uitgeest

1. Economische analyse Uitgeest

- Mix van ondernemers- en forensengemeente
  - Kleinere economie, wel divers en grotendeels product- en exportgericht
  - Primair forensengemeente: veel zzp'ers, te weinig banen
- Economie van Uitgeest heeft vier dragers
  1. Bedrijvigheid op Uitgeest Noord (ca. 45% banen)
  2. Voorzieningen in de dorpskern (ca. 20% banen)
  3. Wijkeconomie (o.a. zzp'ers) (25% banen)
  4. Recreatie en landbouw in het buitengebied (10% banen)
- Uitgeest is een welvarend dorp
  - Hoge middeninkomens sterk vertegenwoordigd in Uitgeest
  - Laagste inkomensgroepen juist minder aanwezig dan in omliggende gemeenten en regio's
  - Laag werkloosheidspercentage (2,9%), dalende trend aantal WW-ontvangers

1. Economische analyse Uitgeest: vestigingsklimaat

- Centrum Uitgeest is wel enigszins kwetsbaar voor terugloop
  - Groeiende concurrent Castricum voor dagelijkse boodschappen
  - Langwerpige vorm van het centrum maakt een samenhangend functionerend centrum lastig (van Beatrixlaan in zuiden tot cluster voorzieningen in noorden)
- Recreatie binnen Uitgeest (bijv. Uitgeestermeer) wordt onderbenut
  - Weinig bestedingen door toeristen, doordat Uitgeest voor velen een transitgebied is
  - Recreatieve verbindingen kunnen beter om volledige potentie te benutten
- Bedrijventerrein Noord kampt met kraptevraagstukken
  - Eigendom van grond en opstal is verdeeld, en een aanzienlijk deel van het vastgoed wordt verhuurd
  - Laag leegstandspercentage bedrijfstvastgoed
  - Organisatiegraad op bedrijventerrein is laag
- Uitgeest heeft een goede ontsluiting
  - Gunstig gelegen aan de A9 en station Uitgeest

2. SWOT: sterke en zwakke punten

Thema's	Sterkten	Zwakten
Economische dynamiek en structuur	Over langere termijn een aanzienlijke banengroei	Laatste jaren stagnatie in werkgelegenheid
	Kraamkamer van kleine zelfstandigen	Hoog aandeel stoppers onder de bedrijven
	Aantrekkelijke woongemeente, ook voor forensen	Beperkt aantal banen, lage werkfunctie
	Behoorlijke diversiteit: maaksector (m.n. bouw & installatie), centrum, buitengebied en wijkeconomie	Samenhang sectoren beperkt: detailhandel profiteert weinig van recreatiefunctie, maaksector naar buiten gericht
	Hoge koopkrachtbinding dagelijkse aankopen	Concurrentie van Castricum en Heemskerk en lage binding voor niet-dagelijkse producten
	Relatief hoog aandeel innovatieve bedrijfsvestigingen	Innovatieve bedrijven sterk geconcentreerd in het kleinbedrijf
	Relatief hoog aandeel exporterende bedrijven	Sterke gerichtheid op kwetsbaar industrieel cluster IJmond
Arbeidsmarkt en onderwijs	Laag werkloosheidspercentage	Sterke afhankelijkheid van banen in grote regio
	Hoge arbeidsparticipatie	Groeiende krapte, met name in specialistisch werk aan vakgeschoold personeel
	Hoog besteedbaar inkomen en gunstige inkomensverdeling	Bestedingen grotendeels buiten Uitgeest
	Sterke banden met regionaal (vak)onderwijs IJmond-Zaanstreek-Alkmaar	Geen lokaal aanbod van MBO of hoger onderwijs

2. SWOT: sterke en zwakke punten

Thema's	Sterkten	Zwakten
Bedrijfs- huisvesting	Lage leegstand bedrijfspanden (onder frictieniveau)	Structureel kraptevraagstuk bedrijventerrein
	Lage winkelleegstand	Uitgestrekt winkelgebied
	Groeiende positie Uitgeest in recreatief netwerk	Uitgeest niet op de kaart als aantrekkelijke toeristische verblijfsplaats
Bereikbaarheid en ligging	Gunstige ligging aan A9 en spoorverbinding Amsterdam-Haarlem-Alkmaar	Hoge verkeersintensiteit/pendelbewegingen
	Goede uitvalsbasis voor (ambulante) bedrijven met werkgebied West-Friesland – MRA	Verkeersdruk richting MRA, o.a. Velsertunnel als knelpunt
	Diverse werk- en vrije tijdsbestemmingen zeer bereikbaar	Doorsnijding infrastructuur tast leefbaarheid aan
Organisaties en netwerken	OVU organisatiegraad hoog	Organisatiegraad Uitgeest Noord laag
	Ondernemers weten elkaar te vinden	Geen grote trekkers of ambassadeurs
	Korte lijnen naar de gemeente	Lagere beoordeling professionaliteit gemeente

4. SWOT: kansen en bedreigingen

Meer vraag naar multimodale bereikbaarheid en duurzame mobiliteit

Gezonde- en prettige werkomgeving

Digitalisering, robotisering: online winkelen, 3d-printing, automatisering

Omscholing

Schaalvergroting en schaalverkleining

Goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Energietransitie; zon, wind, smart grid

Circulaire bebouwing en klimaatadaptatie

2. SWOT: Hoofdpunten

Sterkten:

- Behoorlijke diversiteit: maaksector (m.n. bouw & installatie), centrum, buitengebied en wijkeconomie
- Aantrekkelijk woongemeente ook voor forensen
- Een sterke arbeidsmarkt met laag werkloosheidspercentage en hoog arbeidsparticipatie
- Lage leegstand zowel binnen het centrum en bedrijventerrein Noord
- Het netwerk tussen ondernemers en ondernemers en gemeente is sterk.

2. SWOT: Hoofdpunten

Zwakten:

- De samenhang tussen sectoren is beperkt: detailhandel profiteert weinig van recreatiefunctie en de maaksector is naar buiten de gemeente Uitgeest gericht
- Veel bestedingen vinden grotendeels buiten Uitgeest plaats, specifiek voor niet-dagelijkse producten. Castricum en Heemskerk zijn ook concurrentie m.b.t. dagelijkse aankopen.
- Inwoners zijn sterk afhankelijk van banen in grote regio en niet binnen Uitgeest.
- Structureel kraptevraagstuk binnen bedrijventerrein Noord.
- Uitgeest heeft een beperkt imago als aantrekkelijke verblijfplaats.
- Professionaliteit gemeente krijgt een lagere beoordeling.

2. SWOT: Hoofdpunten

Kansen:

- Kans van (Water)recreatie als groeimarkt
- Groei recreatief winkelen en horeca als spin-off van sterkere recreatiefunctie
Uitgeestermeer en knooppunt zoet-zout
- Kansen op het bedrijventerrein Noord: toekomstbestendig maken en organisatiegraad versterken
- Goede relaties met onderwijs en vakgeschoolden als kans naar toegang tot dit schaarse arbeidspotentieel

2. SWOT: Hoofdpunten

Bedreigingen:

- Ontbreken van centrumfunctie binnen Uitgeest voor groeiende, verzorgende bedrijvigheid, zoals detailhandel en zorg
- Uitgeest is transitgebied voor regionaal toerisme: beperkte bestedingseffecten en veel recreatieve (verkeers)overlast
- Het beperkte ambitieniveau en de lage organisatiegraad binnen bedrijventerrein Noord zorgt voor een afnemende aantrekkelijkheid en een verminderde slagkracht.
- Versnippering eigenaarschap vastgoed en bedrijvigheid Noord
- Groeiende concurrentie zorgt voor een ruimtelijke versnippering in winkelaanbod.

2. SWOT: kansen en bedreigingen

Thema's	Kansen	Bedreigingen
Bedrijvigheid en ondernemerschap	(Afnemende) groei zelfstandig ondernemerschap door forensenprofiel en ondernemende cultuur	Bepaalde schaal en massa voor nieuw, innovatief ondernemerschap en dreigend vertrek innovatieve groeiers
	Netwerkvorming en korte ketens: streekproducten, identiteit	Bepaalde samenhang ondernemerschap en gebrekkig economisch profiel
	Kennisintensiteit (productie)activiteiten: specialisatie in sterke branches, zoals bouw/installatie	Ontbreken centrumfunctie voor groeiende, verzorgende bedrijvigheid, zoals detailhandel en zorg
	Groeipotentieel topsectoren voor lokale maaksector	Bepaalde rol in en regie op strategische netwerken (triple helix): bedrijven/instellingen voor een (voor)trekkersrol ontbreken
	(Water)recreatie als groeimarkt, inclusief langer verblijf door knooppuntligging tussen zoet en zout	Uitgeest als transitgebied regionaal toerisme: beperkte bestedingseffecten en veel recreatieve (verkeers)overlast
Arbeidsmarkt en onderwijs	Bestendigen goede relaties met onderwijs en feeling met vakgeschoolden zorgt voor toegang tot dit schaarse arbeidspotentieel	Vergrijzing beroepsbevolking raakt met name het –minder zichtbare– kleinere mkb, dat hier sterk is vertegenwoordigd
	Arbeidsmentaliteit en hoge participatie vormen goede basis aanboren stille reserves arbeidsmarkt	Bepaalde bereikbaarheid van banen in de regio voor praktisch geschoolden (met een kleinere actieradius op de arbeidsmarkt)
	Aantrekkelijk woonklimaat blijft belangrijke randvoorwaarde kwaliteit beroepsbevolking	Omliggende gemeenten hebben een minstens zo aantrekkelijk woonklimaat en betaalbaarheid Uitgeest neemt misschien af

2. SWOT: kansen en bedreigingen

Thema's	Kansen	Bedreigingen
Bedrijfshuisvesting	Toekomstbestendig maken Noord: intensiveren, moderniseren, verduurzamen	Afnemende aantrekkelijkheid Noord bij beperkt ambitieniveau en lage organisatiegraad (slagkracht)
	Versterken ruimtelijke samenhang consumentensector dorpscentrum	Ruimtelijke versnippering winkelaanbod door groeiende concurrentie (Castricum, online, etc.)
	Groei recreatief winkelen en horeca als spin-off van sterkere recreatiefunctie Uitgeestermeer en knooppunt zoet-zout	Gevolgen expansie recreatiesector Uitgeestermeer en buitengebied voor de ruimtelijke kwaliteit
Bereikbaarheid en ligging	Aansluiting bij MRA voor b2b afzet en recreatiemarkt als blijvend economisch groeigebied	Onzekerheid over verdienkracht agrarische sector en IJmond als b2b markt
	Frequentere treinverbinding met Amsterdam-Alkmaar	Onzeker draagvlak regionaal OV (bij gebruikers en overheid)
	Snelfietsnetwerk voor recreanten én woon-werkverkeer	Veiligheid en capaciteit wandel- en fietsroutes
Organisaties en netwerken	Versterken organisatiegraad Noord door gezamenlijke agenda	Versnippering eigenaarschap vastgoed en bedrijvigheid Noord
	Samenwerking OVU/centrum en ondernemers Uitgeestermeer: promotie, arrangementen, routing, etc.	Dominantie Noord-Zuid oriëntatie en A9 als buffer
	Investeren in hechte economische samenwerking o.b.v. gemaakte keuzen in gemeentelijke oriëntatie	Onvoldoende 'body' Uitgeest in regionaal krachtenveld triple helix (bestuurlijk en zakelijk)

Reacties en vragen

Ambities op hoofdlijnen

Hoofdlijnen ambities

- 1. Overall ambitie voor de economie van Uitgeest**
- 2. Maakindustrie, bouw- en installatie en bedrijfsruimte**
- 3. Detailhandel, horeca en vrijetijdseconomie**
- 4. Leefklimaat**
  - Onderwijs en arbeidsmarkt
  - Duurzaamheid
  - Bereikbaarheid

1. Ambitie voor de economie van Uitgeest (plenair)

- **Hoofddoel voor onze economie**

Moet de toekomstige economische ontwikkeling van Uitgeest in de eerste plaats bijdragen aan de brede welvaart van Uitgeest, of is economische groei het belangrijkste?

- **Balans tussen wonen en werken**

Willen we meer werkgelegenheid in Uitgeest en omliggende gemeenten om Uitgeestenaren minder afhankelijk te laten zijn van banen buiten de regio en het woon-werkverkeer te verminderen?

- **Speerpuntsectoren**

Moeten we inzetten op bepaalde sectoren en daar vooral aandacht aan te schenken. Vanwege het economisch belang ervan, de beschikbare middelen en inzet en de beperkte ruimte in Uitgeest. Zo ja welke sectoren?

- **Rol in de economie van de regio**

Zien we kansen om een scharnierfunctie in de regionale economie te spelen tussen noord (BUCH, Alkmaar, West-Friesland) en zuid (IJmond/Kennermerland/Zaanstreek)? Of moeten we tussen een van beide kiezen in de toekomstige samenwerking?

2. Maakindustrie, bouw en bedrijfsruimte

- **Doelgroepen**

Moeten we ons richten op bepaalde typen bedrijvigheid, zoals branches in de industrie, of de bouw- en installatiesector? Wat past bij Uitgeest en kunnen we ons op dit terrein beter onderscheiden/positioneren in de regio?

- **Ruimteclaim voor bedrijventerreinen**

Moeten we een nieuw bedrijventerrein realiseren om groei te kunnen opvangen, of zetten we in op intensivering en verbetering van de kwaliteit van huidig bedrijventerrein Noord?

- **Inpassen van bedrijvigheid in de bebouwde kom**

Willen we bepaalde bedrijvigheid die niet op Noord hoeven te zitten beperken? En, omgekeerd, juist bepaalde soorten industrie, bouw en groothandel mengen met wonen of andere functies?

3. Retail, horeca en vrije tijdssector

- **Doelgroepen**

Hoe versterken we de binding van de lokale bevolking aan de eigen retail en horeca? Wat zijn nieuwe klantengroepen: toeristen, inwoners uit de regio?

- **Ruimtelijke samenhang van het winkelgebied**

Hoe vergroten we de samenhang in het winkelgebied? Kan het huidige gebied dezelfde lange omvang houden?

Zijn er kansen om retail en vrije tijdssector beter met elkaar te verbinden, qua routing, promotie, aanbod?

- **Positie van Uitgeest in het toeristisch netwerk**

Hoe kunnen we recreanten uit de regio (nog) beter en langer binden aan Uitgeest? Wat is de toeristische regio en welke rol kan Uitgeest in dat netwerk spelen?

4. Leefklimaat

- **Onderwijs en arbeidsmarkt**

Moeten we talent willen huisvesten, of vooral goed bereikbaar zijn voor talent van buiten? Willen we aanbod van mbo onderwijs huisvesten? Maken we afspraken met het onderwijs over aanpassingen of moeten ondernemers vooral zelf meer doen (eigen opleidingen en stages)?

- **Duurzaamheid**

Positioneren we ons als koploper, of als volger op het vlak van duurzaamheid?

Gaan we op zoek naar collectieve kansen (opwek, opslag, mobiliteit) of is het juist ieders eigen verantwoordelijkheid?

- **Bereikbaarheid van en binnen Uitgeest**

Zetten we in op meer fiets en OV, of proberen we autobereikbaarheid te verbeteren?

Is er voldoende parkeergelegenheid voor elektrische fietsen voor het groeiend aantal recreanten dat ons dorp bezoekt?

Is een gemeenschappelijke aanpak voor duurzame mobiliteit op Noord haalbaar, zoals collectief parkeren met laadfaciliteiten, een deelautosysteem, etc.?

Afronding & vervolg

